

Entusiaster grundade GV

Vår kår grundades 1924 av ett gäng entusiaster från Gustaf Vasa församling och KFUM-scoutkår i Stockholm. När jag läser i gamla loggböcker känner jag mig till slut som om jag är bekant med dom allihop. Lennart "Läppe" Wennerström, vår första kårchef, som var civilingenjör och hade varit med i över tio år när han kom till GV. Han fick Silvervargen tjugo år efter att han varit med och grundat GV, vilket är den främsta utmärkelse man kan få i svensk scouting.

En stark profil

Pastor Arvid Lund är en annan profil i kårens barndom. Han var präst i Gustaf Vasa och blev kårens scoutpräst och specielle beskyddare. Det var bland annat genom honom som vi fick scoutlokalen på Rehngatan 16. När pastor Lund installerades som kyrkoherde 1948 paraderade vargungar från GV i stram honnör.

Fredrik Hagberg finns inte med i de allra tidigaste rullorna, men verkar ha varit en drivande kraft från slutet av 20-talet och flera år framåt. På en bild från 1932 sitter han framför en knuttimrad stuga utklädd till bondmora och skrattar stort in i kameran. Hans anteckningar i loggboken är knapphändiga och ofta lite kaxiga, t ex från Kolonnaften den 7 april 1932: "Redaktör Malmberg visade skioptikonbilder och berättade sina intryck från professor Ahlmans arktiska expedition sommaren 1931. Lagom långt för att vara roligt."

1933 rycker Fredrik Hagberg in i lumpen och skriver i Loggboken "Eder i fjärran hälsande främlingslegionär", han är ju trots allt placerad ända långt bort i Strängnäs. Men han kvarstår som enhetschef för GV:1 (ung. dagens avdelningsledare)

Hösten 1935 är han tillbaka i stan igen, nu även som sekreterare. Det sistnämnda kanske inte var den roligaste sysslan. "Grovrening av kolonnens pappersaffärer, jag tror nästan jag avstår arbetet", skriver han i december 1935. Under de följande åren är han kvar som ledare, men verkar inte finnas med in på 40-talet.

Jag vet inte vad som hände sen, men när jag suttit och tittat en stund på en bild på honom och hans ledarkamrater sittandes på en timmerstapel, bestämde jag följande om Fredrik Hagberg: Han träffade en vargungeledarinna från Adolf Fredrik som heter Astrid på ett pingstläger 1937. Hon var glad, snäll och stark och Fredrik föll som en fura. Dom gifte sig ett par år senare och flyttade de ut till Enskede där Fredrik Hagberg byggde ett eget hemshus åt sig, Astrid och deras två barn. Så levde dom lyckliga i alla sina dar, och varje år vid pingst packade dom Volvon med ungar, tält, sovsäckar och gasolkök och drog iväg ut och levde scoutliv igen.

RAGNHILD JANSSON

En gång i tiden...

Hösten 1924 blev församlingarna i Stockholms innerstad kontaktade av ett flertal scoutledare från KFUM. De var erbjöd sig att bygga upp scouting i Stockholm inom Svenska Scoutförbundet. Man blev genast intresserad från kyrkans håll, med pastor Arvid Lund i Gustaf Vasakyrkan som en av de ivrigaste förespråkarna. Han förstod vilken kraft och energi det fanns i scouting.

Efter några inledande möten var planen klar. Man skulle starta tre s.k. scoutkolonner i Stockholm; Gustaf Vasas, Clara och Oscar. Verksamheten skulle starta stegvis, med GV-kolonnen först. KFUM-ledarna delade upp kolonnerna mellan sig, och till Gustaf Vasas kom Lennart "Läppe" Wennerström tillsammans med sina ledarkamrater och scouter. Riktigt varför de valde att lämna KFUM framgår inte mer än att det hade funnits vissa meningsskiljaktigheter mellan ledarna. För Gustaf Vasas del var det ett riktigt lyckokast.

Läppe beskrivs som "den skicklige och entusiasmerande scoutledaren och lysande scoutorganisatören". De ledare som kom till GV var erfarna och driftiga pionjärer som varit med sen scouting började i Sverige på 1910-talet.

Läppe får Silvervargen av scoutchefen 1946

Första mötet

Den 30 oktober 1924 hölls det första scoutmötet i Gustaf Vasakyrkans församlings-sal. Om det finns det skrivet följande (ur kårens loggbok från 1924, nedtecknat av pastor Arvid Lund):

"Avdelingsövning med kolonnuppställning 30/10 6.30-8.15

Lokal: församlingssalen.

Närvaro: stab 3.0.0

1.avd. 1.3.16

2.avd. 1.2.5

3.avd 1.4.1

De ordinarie torsdagsövningarna läggs som avdelningsövningar, instruktioner och allvarsprat av avdelningscheferna, patrullövningar i prov, allmän scouting o.s.v., lekar, samt kolonnuppställning med avlämning, order etc. av kolonnchefen (klc) jämte aftonbön eller kort avslutning.

Denna första gång tilldelades nybörjarna 1.avd. samt några 2.avd.; avdelningarna fylles i tur och ordning, sist 3.avd. – III-klassprov instruerades, scouting i allmänhet; vid uppställningen tal av bl.a. klc samt avslut. av mig pastor Lund. God stil; god fart på det gamla befälet.

3.avd.: Ac instruerade pl.

Expeditionschefen (xc) ombesörjde anmälningssedlar, rulla etc. Vkc inspekterade."

Första utfärden går till Saltsjö-Duvnäs på söndagen en och en halv vecka senare. Avgiften var 50 öre. Orientering, eldning och "iakttagelser" stod på programmet, liksom tal vid matrasten av avd-chef Sjöstedt. Den yngsta avdelningen är inte med på utfärden till Saltsjö-Duvnäs. Den första utfärden för hela kolonnen var den 23 november till Danderyd. Bakning stod på programmet, och kårens bagare bakade havrekex som man bjöd föräldrarna på nästa dag.

Instruktion i Stugan på Rehngatan 16

GV växer

Kolonnen består nu av tre avdelningar. Varje avdelning består av tre eller fyra patruller. Avdelningen leds av avdelningschefen med stöd av sin vice och patrulledarna som är mer som ledarassistenter än patrullmedlemmar. Läppe leder kåren i sin egenskap av kårchef, med pastor Arvid Lund och kårsekreterare och kassör vid sin sida. Kåren växer undan för undan. Första året är man 74 medlemmar, två år senare 105. Första året hålls fyra olika läger, ett på vintern, ett vid påsk och på sommaren ett läger och en cyklingshjäjk på Gotland.

En lokal behövs

Pastor Arvid Lund förstod tidigt att man inte skulle kunna fortsätta ha församlings-salen som scoutlokal. 1930 byggde församlingen "Hemmet för gamla" på Rehngatan 16 och scouterna fick flytta in i källarlokalen. Arvid Lund skriver: "För mer än en Gustaf Vasa-scout, som givit sina bästa år som ledare till sin kår, har GV:s scoutlokal varit nära nog en daglig tillflykt, ett andra hem".

Samhörigheten mellan ledarna i GV är stark. Uno Alfredsson, en av de första ledarna beskriver den så här:

"Vad var det, som åstadkom det enastående kamratskapet mellan GV:s ledare? Ett kamratskap som man knappast känt någon annanstans eller i någon annan kår. Säkert finns det många bidragande orsaker, men framför allt tror jag att det beror på att GV:s möten aldrig urartade till några kaffefester. Det blev alltid något utträttat när vi träffades."

Om allt detta och mycket mer kan man läsa dels i våra Loggböcker från 1924 och framåt som nyligen hittades och återfördes till kåren, samt i minnesskriften från 25-årsjubileet ("Gustaf Vasa scoutkår 1924-1949", red. Bo Lindell, Walter Pegert och Gunnar Rinnman).

RAGNHILD JANSSON

Kyrkoherde Arvid Lund